

ÚVOD K LAUSANNSKÉMU ZÁVAZKU

Mezinárodní kongres pro světovou evangelizaci, který se konal ve švýcarském Lausanne v roce 1974, byl výsledkem mnohaleté práce, modliteb a společných akcí evangelikálních misionářů, pastorů, evangelistů a teologů. Kongresu se účastnilo přes 4000 křesťanů, kteří zastupovali 150 zemí a širokou různorodost denominačních odstínů. 50 % účastníků přijelo z tzv. Třetího světa. Jednalo se tak o velkou událost a významný mezník v dějinách rozptýlené církve. Nejdůležitějším výsledkem celého kongresu se stal Lausannský závazek. Je to dokument o 3000 slovech a 15 bodech, sestavený teologickou pracovní komisí pod vedením anglikánského evangelikálního teologa Johna R. W. Stotta a podepsaný velkou většinou účastníků. Tento dokument byl přeložen do mnoha jazyků a rozeslán vedením církví po celém světě. Křesťané nejrůznějších tradic, národů a kultur, zde mohou nalézt základnu pro jednotu a spolupráci na poli světové evangelizace. Lausannský závazek byl přivítán evangelikály po celém světě. Není proto náhodou, že ho stále více evangelikálních církví přijímá jako svou moderní soudobou konfesi.

V posledních letech tento dokument hraje také významnou roli v budování jednoty našich sesterských svobodných evangelikálních církví. Je to dokument, který spojuje v podstatných věcech a který zároveň zaostřuje pozornost na hlavní poslání církve na této zemi, kterým je všestranné svědectví Kristova evangelia. V době totality byl vydán česky Lausannský závazek jako samizdat v zahraničí. Tento překlad na sobě nesl stopy zahraničního vydání s množstvím překladových, stylistických i gramatických chyb. Dnes předkládáme podle originálu nově přeložené vydání s přáním, aby tento dokument sloužil studiu a orientaci církve žijící a sloužící na konci druhého tisíciletí. Copyright pro vydání tohoto textu nám udělil mezinárodní Lausannský výbor. Vyznání víry Církve bratrské z roku 1995 se odvolává na tento dokument a zařazuje ho mezi své vyznavačské dokumenty.

Teologická komise Církve bratrské

Lausannský závazek

Úvod

My, příslušníci církve Ježíše Krista z více než 150 národů, účastníci Mezinárodního kongresu o světové evangelizaci v Lausanne, chválíme Boha za jeho velké spasení a radujeme se ze společenství, které nám dal se sebou samým a s ostatními věřícími. Hluboce se nás dotýká, co Bůh činí v dnešní době. Naše nedostatky nás nutí k pokání a dosud neukončený úkol evangelizace je pro nás výzvou. Věříme, že evangelium je dobrou zprávou pro celý svět, a pro Kristovu milost jsme odhodláni poslechnout jeho příkaz zvěstovat evangelium každému člověku a získávat učedníky v každém národě. Proto toužíme vyhlásit svoji víru a své předsevzetí a zveřejnit tento závazek.

1. Boží cíl

Vyznáváme svoji víru v jednoho věčného Boha, Stvořitele a Pána světa, Otce, Syna a Ducha svatého, který vládne nade vším podle své vůle. Povolává si z tohoto světa svůj lid, který pak posílá do světa zpět jako své služebníky a svědky pro šíření svého království, pro růst Kristova těla a pro slávu svého jména. Vyznáváme v zahanbení, že jsme často své povolání zapírali a ve svém poslání chybili tím, že jsme se připodobňovali světu nebo se od světa izolovali. Radujeme se však z toho, že i v hliněných nádobách evangelium zůstává vzácným pokladem. Toužíme se znovu odevzdat Pánu, abychom tento poklad mohli v moci Ducha svatého učinit známým celému světu. (Iz 40,28; Mt 28,19; Ef 1,11; Sk 15,14; J 17,6.18; Ef 4,12; 1 K 5,10; Ř 12,2; 2 K 4,7)

2. Autorita a moc Bible

Prohlašujeme božskou inspiraci, pravdivost a autoritu celého Starého i Nového zákona jako jediného napsaného Božího slova bez chyby ve všem, co tvrdí. Přijímáme Boží slovo jako jediné neomylné pravidlo víry a života. Také prohlašujeme moc Božího slova k dosažení jeho cíle spásy. Zvěst Bible je určena pro celé lidstvo. Vždyť Boží zjevení v Kristu a v Písmu je neměnné. Duch svatý skrze ně mluví i dnes. Osvěcuje myšlení Božího lidu v každé kultuře, aby viděl pravdu Písma živě svými vlastními očima, a tak celé církvi stále více ukazuje mnohostrannou Boží moudrost. (2 Tm 3,16; 2 Pt 1,21; J 10,35; Iz 55,11; 1 K 1,21; Ř 1,16; Mt 5,17-18; Ju 3; Ef 1,17-18; Ef 3,10.18)

3. Jedinečnost a všestrannost Krista

Vyznáváme, že je jen jeden Spasitel a jen jedno evangelium, přestože evangelizačních přístupů je celá řada. Uvědomujeme si, že každý člověk má určité poznání Boha skrze obecné Boží zjevení ve stvoření. Odmítáme však myšlenku, že toto poznání může spasit, protože lidé potlačují pravdu svou bezbožností. Jako nesrovnávající se s Kristem a evangeliem odmítáme též jakoukoli podobu synkretismu (slučování protikladných náboženských směrů) a dialogy, z kterých by vyplývalo, že Kristus mluví stejným způsobem skrze všechna náboženství a ideologie. Ježíš Kristus, který je jediný Bůh-člověk a dal sebe samého jako výkupné za hříšníky, je jediným prostředníkem mezi Bohem a člověkem. Není jiného jména, které by nás mohlo spasit. Pro hřích spějí všichni k zániku, avšak Bůh miluje každého člověka a nechce, aby někdo zahynul, ale aby všichni činili pokání. Ti, kteří odmítají Krista, odmítají radost ze spasení a odsuzují se k věčnému odloučení od Boha. Mluvit o Ježíši Kristu jako o "Spasiteli světa" neznamena, že každý člověk bude v konečném důsledku spasen ani že všechna náboženství nabízejí spasení v Kristu. Znamená to však vyhlášení Boží lásky k světu hříšníků a výzvu pro všechny lidi, aby mu jako Spasiteli a Pánu odpověděli osobním odevzdáním se v pokání a ve víře. Ježíš Kristus je vyvýšen nad všechna jména; toužebně očekáváme den, kdy před ním poklekne každé koleno a každý jazyk vyzná, že je Pán. (Ga 1,6-9; Ř 1,18-32; 1 Tm 2,5-6; Sk 4,12; J 3,16-19; 2 Pt 3,9; 2 Te 1,7-9; J 4,42; Mt 11,28; Ef 1,20-21; Fp 2,9-11)

4. Podstata evangelizace

Evangelizovat znamená hlásat radostnou zprávu, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy, vstal z mrtvých podle Písem, kraluje jako Pán, dává odpuštění hříchů a osvobozující dar Ducha svatého každému, kdo činí pokání a věří. Přítomnost křesťanů ve světě je nezbytná pro evangelizaci, stejně jako dialog, jehož účelem je citlivě naslouchat ve snaze o porozumění. Evangelizace sama o sobě znamená zvěstování historického, biblického Krista jako Spasitele a Pána, s cílem přesvědčit lidi, aby k němu osobně přišli a byli tak smířeni s Bohem. Při zvěstování poselství evangelia nemáme právo zakrývat cenu následování. Všechny, kdo ho chtějí následovat, Ježíš i dnes vyzývá, aby zapřeli sami sebe, vzali na sebe svůj kříž a sjednotili se s jeho novým společenstvím. Výsledkem evangelizace je: poslušnost Krista, začlenění se do jeho církve a odpovědná služba ve světě. (1 K 15,3-4; Sk 2,32-39; J 20,21; 1 K 1,23; 2 K 4,5; 5,11,20; L 14,25-33; Mk 8,34; Sk 2,40,47; Mk 10,43-45)

5. Křesťanská sociální zodpovědnost

Vyznáváme, že Bůh je jak Spasitelem, tak i Soudcem všech lidí. Proto bychom měli sdílet jeho starost o spravedlnost, smíření v celé lidské společnosti a o osvobození člověka z každého útluaku. Protože je lidstvo stvořeno k obrazu Božímu, má každý člověk bez ohledu na rasu, náboženství, barvu pleti, kulturu, sociální postavení, pohlaví či věk, vnitřní důstojnost, pro niž má být předmětem úcty a služby, nikoli vykořisťování. Proto vyjadřujeme lítost nad tím, co jsme zanedbali, a také nad tím, že jsme evangelizaci a sociální zájem někdy považovali za vzájemně se vylučující činnosti. Přestože smíření člověka s člověkem není smíření s Bohem, sociální působení není evangelizací, politické osvobození neznamená spásu, vyznáváme, že k naší křesťanské povinnosti patří evangelizace a společensko - politický zájem. Obojí je nutné k vyjádření našeho učení o Bohu a o člověku, o naší lásce k bližnímu a o naší poslušnosti Ježíše Krista. Poselství o spasení zároveň obsahuje odsouzení každé formy odcizení, útisku a diskriminace. Neměli bychom se bát napadat zlo a nespravedlnost, kdekoliv se projeví. Když člověk přijme Krista, je znovuzrozen do jeho království a musí se snažit na jeho spravedlnost nejen ukazovat, ale také ji rozšiřovat uprostřed nespravedlivého světa. Spasení, které jsme dostali nás má proměňovat ve všech našich osobních a sociálních povinnostech. Víra bez skutků je mrtvá. (Sk 17,26,31; Gn 18,25; Iz 1,17; Ž 45,7; Gn 1,26-27; Jk 3,9; Lv 19,18; L 6,27,35; Jk 2,14-26; J 3,3,5; Mt 5,20; 6,33; 2 K 3,18; Iz 2,20)

6. Církev a evangelizace

Vyznáváme, že Ježíš Kristus posílá své vykoupené lidi do světa stejně jako Otec poslal jeho, což vyžaduje stejně hluboké a náročné prostoupení světa. Musíme vyjít ze svých církevních a duchovních ghatt a proniknout do nekřesťanské společnosti. V poslání církve obětavě sloužit je evangelizace prvořadým úkolem. Světová evangelizace vyžaduje, aby celá církev nesla celé evangelium do celého světa. Církev leží v samém středu Božího kosmického plánu a je jeho vyvoleným prostředkem k hlásání evangelia. Církev, která hlásá kříž, však musí sama nést znamení kříže. Jestliže církev zrazuje evangelium nebo se jí nedostává živé víry v Boha, opravdové lásky k lidem či svědomité poctivosti ve všech věcech, včetně podpory materiální a finanční, stojí v cestě evangelizaci. Církev je společenstvím Božího lidu a nikoli institucí a nesmí se ztotožňovat s žádnou konkrétní kulturou, sociálním nebo politickým systémem či lidskou ideologií. (J 17,18; J 20,21; Mt 28,19-20; Sk 1,8; Sk 20,27; Ef 1,9-10; Ga 6,14,17; 2 K 6,3-4; 2 Tm 2,19-21; Fp 1,27)

7. Spolupráce v evangelizaci

Vyznáváme, že Božím cílem je opravdová, viditelná jednota církve. K jednotě nás nabádá i evangelizace, protože jednota naše svědectví posiluje, stejně jako naše nejednotnost evangelium o smíření podkopává. Uvědomujeme si však, že organizační jednota může mít různé formy a nemusí nutně evangelizaci napomáhat. Přesto bychom my, kdo máme stejnou biblickou víru, měli být těsně spojeni ve společenství, práci a svědectví. Vyznáváme, že naše svědectví bylo někdy zmařeno hříšným individualismem a zbytečným zdvojováním. Slibujeme, že budeme hledat hlubší jednotu v pravdě, uctívání, svatosti a misii. Usilujeme o rozvoj funkční oblastní spolupráce v podpoře misie církve, ve strategickém plánování, ve vzájemném povzbuzování a ve sdílení prostředků a zkušeností. (J 17,21-23; Ef 4,3-4; J 13,35; Fp 1,27; J 17,11-23)

8. Církev v evangelizačním partnerství

Radujeme se, že začalo nové misijní období. Dominantní role západních misí se rychle ztrácí. Pán Bůh připravuje v mladých církvích zcela nové možnosti pro světovou evangelizaci a ukazuje tím, že zodpovědnost evangelizovat přísluší celému Kristovu tělu. Všechny sbory by se měly ptát Boha a sebe sama, co mají dělat, aby mohly zasáhnout své okolí a vyslat misionáře i do jiných částí světa. Stále musíme svoji misijní zodpovědnost a svůj úkol přehodnocovat. Tímto způsobem se rozvine rostoucí spolupráce mezi církvemi a více vynikne univerzální charakter Kristovy církve. Jsme Bohu vděční také za organizace, které pracují na překládání Bible, na teologické výuce, ve sdělovacích prostředcích, křesťanské literatuře, evangelizaci, misii, na poli církevní obnovy a v dalších specializovaných oblastech. Také ony se musejí podrobovat stálému sebehodnocení a zkoumat svoji účinnost jako části misie církve. (Ř 1,8; Fp 1,5; Fp 4,15; Sk 13,1-3; 1 Te 1,6-8)

9. Naléhavá nutnost evangelizačního úkolu

Více než 2700 miliónů lidí, tedy více než dvě třetiny lidstva, ještě neslyšelo evangelium. Stydíme se za to, že tolik lidí zůstalo bez povšimnutí; je to pro nás a celou církev stálou žalobou. Nyní se však v různých částech světa projevuje nečekaná ochota přijímat Pána Ježíše Krista. Jsme přesvědčeni, že nastal příhodný čas, kdy by se církev a církevní organizace měly opravdově modlit za spasení těch, ke kterým se evangelium ještě nedostalo, a zahájit nové úsilí k dosažení evangelizace celého světa. Někdy je třeba snížit počet misionářů i finanční podporu v zemích, kde už evangelium hlásáno bylo, aby místní národní církve přebraly více vlastní zodpovědnosti, a aby se uvolnily prostředky pro ty části světa, kde evangelium ještě nebylo zvěstováno. Misionáři by měli volně cestovat mezi všemi kontinenty světa v duchu pokorné služby. Cílem je, aby pomoci všech prostředků a co nejdříve měl každý člověk příležitost slyšet, pochopit a přijmout radostnou zvěst evangelia. Nemůžeme předpokládat, že tohoto cíle lze dosáhnout bez obětí. Všichni jsme otřeseni chudobou miliónů a znepokojeni nespravedlností, která ji způsobuje. Ti z nás, kteří žijí v hojnosti, přijímají za svoji povinnost vést jednoduchý způsob života, aby mohli hojněji přispět k zlehčení utrpení i k evangelizaci. (J 9,4; Mt 9,35-38; Ř 9,1-3; 1 K 9,19-23; Mk 16,15; Iz 58,6-7; Jk 1,27; Jk 2,1-9; Mt 25,31-46; Sk 2,44-45; Sk 4,34-35)

10. Evangelizace a kultura

Vytvoření strategií pro světovou evangelizaci vyžaduje hledání nových cest. Pod Božím vlivem pak bude výsledkem růst církví hluboce zakořeněných v Krista s blízkým vztahem k vlastní kultuře. Kultura musí být vždy zkoušena a posuzována Písmem. Protože člověk je Boží stvoření, jsou některé aspekty kultury krásné a dobré. Protože však člověk padl, je celá kultura poskvrněna hříchem a některé její aspekty jsou dokonce démonické. Evangelium nestaví jednu kulturu nad druhou, ale hodnotí všechny kultury podle vlastních kritérií pravdy a spravedlnosti a v každé z nich prosazuje morální hodnoty. Misijní organizace až příliš často vyvážely s evangeliem také cizí kulturu a církve pak více než k Písmu byly vázány ke kultuře. Kristovi evangelisté se musí pokorně oprostít od všeho kromě své vlastní identity, aby se mohli stát služebníky druhých, a církve se musí snažit kulturu proměnit a obohatit - to vše k Boží slávě. (Mk 7,8.9.13; Gn 4,21-22; 1 K 9,19-23; Fp 2,5-7; 2 K 4,5)

11. Vzdělávání a vedení

Vyznáváme, že nám někdy záleželo více na růstu počtu členů církve než na duchovním prohloubení, a tím jsme oddělili evangelizaci od křesťanské výchovy. Také přiznáváme, že některé z našich misí příliš pomalu připravovaly a povzbuzovaly místní představitele církve k plnění jejich odpovědných úkolů. Chceme respektovat místní principy a přejeme si, aby každá církev měla své místní představitele, kteří by křesťanský způsob vedení neprojevovali v nadřazenosti, nýbrž ve službě. Uvědomujeme si, že je třeba zlepšit teologické vzdělávání zvláště pro vedoucí církvi. V každé zemi by měl být účinný vzdělávací program pro kazatele a laiky týkající se věrouky, učednictví, evangelizace, výchovy a služby. Takovéto vzdělávací programy se nesmí opírat

o stereotypní metody, ale měli by je iniciativně vypracovat místní lidé na základě biblických pravd. (Ko 1,27-28; Sk 14,23; Tt 1,5-9; Mk 10,42-45; Ef 4,11-12)

12. Duchovní zápas

Uvědomujeme si, že jsme zapojeni do stálého duchovního boje s mocnostmi a silami zla, které se snaží zničit církev a zmařit její úkol ve světové evangelizaci. Víme, že se musíme vyzbrojit Božím oděním a vést tento boj duchovními zbraněmi: pravdou a modlitbou. Činnost našeho nepřítele totiž odhalujeme nejenom ve falešných ideologiích mimo církev, ale také uvnitř církve, ve falešných evangeliích, která popírají Písmo a staví člověka na místo Boží. Potřebujeme bdělost a schopnost rozlišování, abychom si zachovali biblické evangelium. Přiznáváme, že my sami nejsme vůči světským myšlenkám a jednáním odolní, že jsme náchylní podlehnout sekularizaci. Někdy například zanedbáváme pečlivé studie o růstu církve, jak početního, tak duchovního, přestože jsou správné a cenné. Jindy v touze zajistit si dobrou odezvu na evangelium kompromitujeme svoje poselství, manipulujeme posluchači nátlakovou taktikou a nadměrně nás zaměstnávají statistické údaje, s nimiž někdy nakládáme i nečestně. To vše je světské. Církev musí být ve světě, ale svět nesmí být v církvi. (Ef 6,12; 2 K 4,3-4; Ef 6,11; Ef 6,13-18; 2 K 10,3-5; 1 J 2,18-26; Ga 1,6-9; 2 K 2,17; 2 K 4,2; J 17,15)

13. Svoboda a pronásledování

Bohem ustanovená povinnost každé vlády je zajišťovat podmínky míru, spravedlnosti a svobody, ve kterých by církev mohla poslouchat Boha, sloužit Pánu Ježíši Kristu a kázat bez překážky evangelium. Proto se modlíme za představitele národů a žádáme je, aby zaručovali svobodu myšlení a svědomí, svobodu praktikovat a propagovat náboženství podle Boží vůle, jak je to vymezeno ve Všeobecné deklaraci lidských práv. Také vyjadřujeme hlubokou starost o všechny, kdo byli neprávem uvězněni, a zvláště o své bratry, kteří trpí pro své svědectví o Pánu Ježíši. Slibujeme, že se za ně budeme modlit a pracovat na jejich osvobození. Zároveň se odmítáme nechat zastrašit jejich osudem. S pomocí Boží se také budeme stavět proti nespravedlnosti a budeme se snažit zůstat věrni evangeliu za každou cenu. Nezapomínáme na upozornění Pána Ježíše, že pronásledování je nevyhnutelné. (1 Tm 1,1-4; Sk 4,19; 5,29; Ko 3,24; Žd 13,1-3; L 4,18; Ga 5,11; 6,12; Mt 5,10-12; J 15,18-21)

14. Moc Ducha svatého

Věříme v moc Ducha svatého. Otec poslal svého Ducha, aby svědčil o Jeho Synu; bez jeho svědectví je naše svědectví neplodné. Usvědčení z hříchu, víra v Krista, znovuzrození a křesťanský růst, to vše je jeho práce. Duch svatý je dále misijním Duchem; z církve naplněné Božím Duchem by tedy evangelizace měla vycházet spontánně. Církev, která není misijní církví, si sama sobě odporuje a uhasí Ducha svatého. Světová evangelizace bude možná jen tehdy, když Duch svatý obnoví církev v pravdě, moudrosti, víře, svatosti, lásce a moci. Proto vyzýváme všechny křesťany, aby se modlili za navštívení svrchovaného Ducha Božího, aby na jeho lidu bylo vidět všechno jeho ovoce a aby všechny jeho dary obohatily tělo Kristovo. Jenom tehdy se stane celá církev vhodným nástrojem v jeho rukou, tak aby celá země uslyšela jeho hlas. (1 K 2,4; J 15,26-27; 16,8-11; 1 K 12,3; J 3,6-8; 2 K 3,18; J 7,37-39; 1 Te 5,19; Sk 1,8; Ž 85,4-7; 67,1-3; Ga 5,22-23; 1 K 12,4-31; Ř 12,3-8)

15. Druhý Kristův příchod

Věříme, že se Ježíš Kristus osobně a viditelně vrátí zpět s mocí a slávou, aby dokončil svoje spasení a soud. Toto zaslíbení o jeho příchodu je dalším podnětem k naší evangelizaci, protože si připomínáme jeho slova, že "nejdřív musí být evangelium hlášáno celému světu". Věříme, že období mezi Kristovým nanebevstoupením a jeho novým příchodem musí být naplněno misijní činností Božího lidu, který nemá právo tuto činnost ukončit dříve, než nastane konec. Také si připomínáme jeho varování, že přijdou falešní kristové a falešní proroci, jako předchůdci konečného antikrista. Proto jako pyšný, sebevědomý sen, odmítáme představu, že by člověk byl schopen vybudovat ideální poměry na zemi. Naše křesťanská jistota spočívá v tom, že Bůh dokončí své království, a my tento den vyhlížíme s velkým očekáváním; vyhlížíme nové nebe a novou zemi, kde bude spravedlnost a kde bude Bůh panovat navěky. Zatím se znovu vydáváme do služby Kristu a lidem v radostné poddanosti jeho vládě nad celým našim životem. (Mk 14,62; Žd 9,28; Mk 13,10; Sk 1,8-11; Mt 28,20; Mk 13,21-23; J 2,18; 4,13; L 12,32; Zj 21,1-5; 2 Pt 3,13; Mt 28,18)

Závěr

Ve světle této naší víry a našeho předsevzetí proto uzavíráme s Bohem a jedni s druhými vážnou smlouvu, že se budeme společně modlit, plánovat a pracovat pro evangelizaci celého světa. Vyzýváme i ostatní, aby se k nám připojili. Kéž nám Bůh ze své milosti a pro svoji slávu pomáhá, abychom této smlouvě zůstali věrni! Amen, haleluja!